

KRYTERIA OCENIANIA

**z katechezy w zakresie klasy V szkoły podstawowej
do programu nr AZ-2-01/10
i podręcznika nr AZ-21-01/18-RA-2/20
„Bóg poszukuje człowieka”
pod redakcją ks. Stanisława Łabendowicza**

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
I. Pragnienie człowieka		
Uczeń: – definiuje terminy: „dar”, „wiara”, – wyjaśnia, czym jest nadzieja, – wyjaśnia pojęcie „wspólnota”.	Uczeń: – wybiera sposoby okazywania wdzięczności Bogu za Jego miłość (A.1.3), – charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka (E.1.1),	Uczeń: – proponuje sposoby troski o rozwój wiary, – wnioskuje, że aby osiągnąć szczęście wieczne należy przestrzegać przykazań, – objaśnia, w jaki sposób należy dbać o rozwój wiary, – wskazuje na odpowiedzialność za pełnienie czynów miłości, – przedstawia, na czym polega kultura uczestnictwa w życiu różnych wspólnot – Kościoła, narodu, rodziny, grupy szkolnej, rówieśniczej (E.1.2), – przedstawia, na czym polega uczestnictwo w życiu różnych wspólnot (E.1.2), – wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w różnych grupach wspólnotach (E. 1.5).
II. Biblia źródłem odkrywania tajemnicy Boga		
Uczeń: – wyjaśnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne (A.2.2), – wyjaśnia, czym jest Pismo Święte (A.9.1), – wskazuje prawidłowo: tytuł, rozdział i werset w perykopie biblijnej (A.9.5).	Uczeń: – wyjaśnia pojęcie wiary w Boga (A.2.1), – określa wiarę jako łaskę – dar otrzymany od Boga (A.3.1), – charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją (A.10.2), – rozróżnia księgi Starego i Nowego Testamentu (A.9.3).	Uczeń: – wskazuje relacje między wiarą i wiedzą (A.2.1), – uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), – wyjaśnia, że Bóg objawia się w słowie (Piśmie Świętym) (A.5.1), – wymienia gatunki literackie w Biblii – przypowieść, list, hymn (A.9.5), – wymienia Księgi Nowego Testamentu (A.9.3), – wymienia skróty niektórych ksiąg biblijnych (A.9.6).
III. Bóg objawiający siebie w dziele stworzenia		
Uczeń: – podaje, że Bóg jest Stwórcą nieba i ziemi (A.7), – wyjaśnia, że Bóg objawia się w stworzeniu i człowiek może poznać Boga przez dzieła stworzenia (A.5.1), – wyjaśnia, że wszystko, co stworzył Bóg, jest dobre (C.1.1).	Uczeń: – wyjaśnia prawdy objawione zawarte w opisie stworzenia świata i człowieka (A.10.5), – wyjaśnia pojęcia: błogosławieństwo, wolna wola (A.7.3; A.11.3), – przedstawia i interpretuje biblijne obrazy: grzech pierwszych ludzi (A.11.1), – wyjaśnia różnicę między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych (C.1.3), – definiuje słowo: „pycha”, – wybiera sposoby okazywania miłości Bogu (A.13.16).	Uczeń: – formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia Boga Stwórcy, w oparciu o teksty biblijne i własnymi słowami (D.2.4), – wyjaśnia pojęcia: grzech pierworodny Protoewangelia (A.7.3; A.11.2; A.11.3), – omawia, czym jest modlitwa i uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.1; D.1.2), – opisuje działalność złego ducha i wskazuje na zagrożenie potępieniem (A.7.5).

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
Uczeń: – wymienia źródła autentycznego i trwałego szczęścia (A.1.5), – omawia różnice między prawdziwym szczęściem a przyjemnością (A.1.5), – nazywa zbawienie prawdziwym szczęściem., – wyjaśnia, na czym polega kultura bycia w różnych grupach wspólnotach (E. 1.5).	
Uczeń: – podaje, że szczęście to pierwotny zamiar Boga względem człowieka, – wskazuje na związek wiary z nadzieją i miłością (A.1.3), – podaje przykłady świadków wiary (E. 1.8).	
Uczeń: – przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2), – definiuje pojęcia: Objawienie, natchnienie biblijne, kanon Pisma Świętego (A.10.1), – podaje zasady korzystania z Pisma Świętego, – wymienia skróty niektórych ksiąg biblijnych (A.9.6).	
Uczeń: – podaje zasady interpretacji Starego i Nowego Testamentu (A.9).	
Uczeń: – wskazuje przyczyny nieszczęść i zła (A.7.4; C.1.5), – przedstawia i interpretuje biblijne obrazy: dzieje Kaina i Abela (A.11.1; A.11.2), – przedstawia skutki dobra i zła (grzechu) (C.1.4), – przedstawia i interpretuje biblijne obrazy: dzieje Noego (A.11.1; A.11.2), – streszcza tekst biblijny o budowie wieży Babel (A.7), – streszcza biblijny opis ofiary Abrahama (A.11.4), – podaje treść obietnicy danej Abrahamowi (A.11.1), – przytacza biblijne opowiadanie dotyczące snu Jakuba (A.11.1), – opowiada o powołaniu Jakuba przez Boga (A.1 1.4), – charakteryzuje postać Józefa (A.11.5), – opowiada historię proroka Jonasza (A.11.1).	
Uczeń: – wskazuje przyczyny zła, uzasadnia, że zło jest konsekwencją odrzucenia Boga (A.7.4; C.1.2).	

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
IV. Bóg wierny danym obietnicom prowadzi swój lud		
Uczeń: – wymienia najważniejsze przy- mioty Boga (A.5.2).	Uczeń: – wyjaśnia, dlaczego powinniśmy powierzyć swoje życie Panu Bogu, – wyjaśnia pojęcie: prorok (A.11.3), – wyjaśnia pojęcie: Pascha (A.11.3).	Uczeń: – wyjaśnia pojęcie: przymierze (A.11.3), – nazywa Abrahama ojcem wierzących, – wyjaśnia pojęcie: Patriarcha (A.11.3), – proponuje sposoby troski o rozwój wiary, – ocenia postawę Abrahama wobec Boga, – wyjaśnia pojęcie: Opatrzność Boża (A.11.3), – streszcza historię Józefa, syna Jakuba (A.11.1).
V. Jezus nowym Mojżeszem i obiecanym Mesjaszem		
Uczeń: – wyjaśnia pojęcie przypowieść oraz wskazuje na struk- turę przypowieści (A.11.3).	Uczeń: – przytacza przypo- wieść o siewcy (A.10).	Uczeń: – wyjaśnia pojęcia: Wcielenie i Odkupienie (A.13.10), – omawia przypowieść o robotnikach w winnicy (A.13.13), – omawia przypowieść o miłosiernym Samarytaninie (A.13.13), – omawia przypowieść o talentach (A.13.13), – wyjaśnia zbawczy sens męki i śmierci Jezusa Chry- stusa (A.13.9), – wskazuje na skutki wynikające z Wcielenia i Odku- pienia dla życia chrześcijanina i każdego człowieka (A.13.10).
VI. Kościół Jezusa Chrystus		
Uczeń: – podaje, jak powstał Kościół (E.2).	Uczeń: – podaje, że Jezus założył Kościół, wybrał Dwunastu (E.2), – podaje, że Kościół jest konieczny do zba- wienia (E.2), – podaje, że Kościół jest misyjny (pojęcie: misjonarz) (E.2), – wybiera sposób zaan- gażowania się w sprawy misji, – opisuje hierarchiczny ustrój Kościoła (E.2.7), – podaje, że Kościół jest wiarygodny i konieczny do zbawie- nia (E.2), – nazywa św. Pawła Apostołem Narodów.	Uczeń: – przytacza biblijne obrazy Kościoła (E.2), – podaje argumenty za tym, że w Kościele katolickim w pełni obecny jest Kościół Chrystusowy (np. sukce- sja) (E.2.9), – wyjaśnia pojęcia: misje, misjonarz (E.2.8), – wyjaśnia pojęcia: papież, prymat papieża, Stolica Apostolska, dogmat, sobór, synod biskupów, konferen- cja episkopatu (E.2.8), – podaje, jaką rolę odgrywa św. Piotr w Kościele (E.2), – wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych cza- sów apostołskich: św. Piotr (A.11.4; E.2.1), – wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych cza- sów apostołskich: św. Szczepan (A.11.4; E.2.1), – uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życiowych (E.3.11), – podaje, jaką rolę odegrał św. Szczepan w Kościele (E.2), – podaje, jaką rolę odegrał św. Paweł w Kościele (E.2), – wskazuje najważniejsze fakty z życia świętych cza- sów apostołskich: św. Paweł (A.11.4; E.2.1), – podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E. 1.8), – podaje możliwości włączenia się w życie Kościoła, a zwłaszcza wspólnoty diecezjalnej i parafialnej (E.2.12), – przytacza przykazania kościelne (E.2), – uzasadnia potrzebę przestrzegania przykazań kościelnych.

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
Uczeń: – przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie jako przejawy Bożej wierności obietnicom danym Abrahamowi i wyraz miłości do człowieka (A.11.1).	
Uczeń: – dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawanymi wydarzeniami i postaciami Stare- go Testamentu (A.13.16), – zna dzieje Izaaka (D.1).	
Uczeń: – wymienia sposoby Bożego objawienia (stworze- nie, słowo Boże, Jezus Chrystus) (A.5), – wyjaśnia, na czym polega Dobra Nowina o Króle- stwie Bożym (A.13.7), – wymienia najważniejsze przymioty Boga: Bóg Ojciec miłosierny (A.5.2), – przedstawia podstawowe fakty z życia Jezusa Chrystusa (A.13.3), – opisuje miłość Boga do człowieka objawioną w męce i śmierci Jezusa Chrystusa (A.5.3), – wyjaśnia znaczenie Paschy Jezusa Chrystusa (A.13.9).	
Uczeń: – w oparciu o wybrane teksty Starego i Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), – omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chry- stusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4).	
Uczeń: – omawia etapy powstawania Kościoła (E.2.1), – charakteryzuje najważniejsze obrazy biblijne Kościola (E.2.2), – wyjaśnia, czym jest Kościół i jaka jest jego rola w historii zbawienia (E.2.3), – podaje przymioty Kościoła (E.2), – podaje, jaka jest struktura i ustrój Kościoła (E.2), – dokonuje aktualizacji faktów związanych z poznawanymi wydarzeniami i postaciami Nowe- go Testamentu (A.13.16), – uzasadnia wartość świadectwa wiary (Święty Piotr) w różnych sytuacjach życiowych (E.3.11), – podaje strukturę i ustrój Kościoła (pojęcia: biskup, diecezja, parafia, proboszcz) (E.2), – wymienia pięć przykazań kościelnych i omawia ich znaczenie (E.2.11).	
Uczeń: – określa, na czym polega współpraca w budowa- niu Kościoła, – identyfikuje historię Kościoła z pielgrzymką wspólnoty wierzących – „my” w historii zbawie- nia (E.3), – na podstawie poznawanych dziejów Kościoła wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i człowieka (E.3.1; E.3.11), – uzasadnia, że historia Kościoła jest świadec- twem prowadzenia ludzi do zbawienia (E.3.1; E.3.11).	

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
VII. Historia zbawienia w Kościele pierwotnym oraz w starożytności i w średniowieczu		
Uczeń: – definiuje Kościół jako boską i ludzką rzeczywistość (E.3).	Uczeń: – podaje, że Kościół przyczynia się do rozprzestrzeniania Ewangelii (E.3), – podaje, że Kościół odegrał ogromną rolę w życiu narodu polskiego (E.5), – podaje, że Kościół odegrał ogromną rolę w dziedzinie nauki, sztuki, życia codziennego (E.3).	Uczeń: – opowiada o prześladowaniu chrześcijan (E.3.2), – przytacza historię św. Wojciecha (E.5), – opisuje początki chrześcijaństwa w Polsce (E.5.1), – przytacza okoliczności chrztu Polski (E.5), – przytacza działalność św. Cyryla i św. Metodego (E.3), – przytacza działalność św. Benedykta i rolę benedyktynów (E.4), – podaje, jaką rolę odegrały zakony w Kościele (św. Dominik, św. Franciszek) (E.3.4), – wyjaśnia, czym był tzw. spór o św. Stanisława (E.5.3), – podaje, jaką rolę w życiu narodu polskiego odegrał św. Stanisław (E.5), – podaje, jaką rolę w życiu narodu polskiego odegrała św. Jadwiga Królowa (E.5), – streszcza życie chrześcijan w czasach jagiellońskich (E.5.4).
VIII. Bóg obecny w życiu swego ludu – rok liturgiczny		
Uczeń: – wierzy w zmartwychwstanie umarłych (A.8a).	Uczeń: – podaje, że św. Stanisław Kostka jest patronem dzieci i młodzieży, – identyfikuje różaniec z wzywaniem i bliskością Matki (D.5), – uzasadnia religijny wymiar okresu: Adwentu, – wyraża wdzięczność za miłość Boga (B.2.b), – wylicza nabożeństwa odprawiane w Wielkim Poście (B 2.3).	Uczeń: – podaje sens, przesłanie i liturgię święta św. Stanisława Kostki (B.2), – wymienia i opisuje święto św. Stanisława Kostki (B.2.2; E.5.8), – stwierdza, że św. Stanisław Kostka jest wzorem w realizacji powołania do świętości, – wymienia i opisuje miesiące i święta maryjne (B.2.2; E.5.8), – podaje sens, przesłanie i liturgie nabożeństwa różańcowego (B.2), – podaje, że tajemnice różańca świętego są streszczeniem najważniejszych wydarzeń z życia Jezusa i Maryi, – omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy świętowania w Adwencie (B.2.3), – zestawia wydarzenia biblijne ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), – podaje sens, przesłanie i liturgię poszczególnych okresów: Adwent (A.8; B.2), – podaje sens, przesłanie i liturgię poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego – Boże Narodzenie (A.13; B.2), – podaje sens, przesłanie i liturgię poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego (B.2) – Wielki Post (B.2; D.1), – wyjaśnia, dlaczego Pan Jezus przyjął mękę i śmierć na krzyżu (D.1),

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
Uczeń: – wyjaśnia, w jaki sposób pierwsi chrześcijanie realizowali naukę Chrystusa, – stwierdza, że pierwsze wspólnoty chrześcijańskie są wzorem wypełniania zadań Kościoła, – przedstawia misję św. Wojciecha dla historii Polski (E.5.2), – przedstawia misję św. Wojciecha i znaczenie chrztu dla historii Polski (E.5.2), – opowiada o życiu i misji świętych Cyryla i Metodego (E.4.1), – przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy: benedyktyni (E.3.3), – przytacza smutne karty historii Kościoła; podziały i wojny krzyżowe (E.4), – wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i człowieka (E.3.1), – przedstawia rolę zakonów w dziejach starożytnej i średniowiecznej Europy: franciszkanie i dominikanie oraz znaczenie tych zakonów dzisiaj (E.3.3), – wskazuje jaką rolę odegrała Święta Królowa Jadwiga w dziejach Polski i kościoła (E.5.4).	
Uczeń: – wskazuje miejsca prześladowań współczesnych chrześcijan, – opierając się na omawianych postaciach świętych – Święty Wojciech i działalności Kościoła, podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), – opierając się na omawianych postaciach świętych i działalności Kościoła, podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), – objaśnia różnice i podobieństwa pomiędzy katolicyzmem i prawosławiem (E.2.5).	
Uczeń: – przytacza bibliografię św. Stanisława Kostki (E.5), – uzasadnia religijny wymiar święta, – przytacza motto życiowe św. Stanisława Kostki: „Do wyższych rzeczy jestem stworzony”, – wymienia tajemnice różańca świętego, – podaje zbawczy sens obchodów roku liturgicznego (struktura i znaczenie roku liturgicznego) (B.1; B.2), – uzasadnia religijny wymiar uroczystości Narodzenia Pańskiego, – wymienia i opisuje uroczystości i święta Pańskie (B.2.2; E.5.8), – charakteryzuje Wielki Post w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1), – opowiada o wydarzeniach z Drogi krzyżowej Pana Jezusa (A 10.5), – wymienia stacje Drogi krzyżowej (B 2.3), – omawia liturgiczne formy świętowania w poszczególnych okresach liturgicznych (B.2.3), – uzasadnia religijny wymiar Wielkiego Postu (B.2.3), – uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego, – uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zesłania Ducha Świętego (A.14; B.2),	
Uczeń: – ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, prawdami wiary i moralności chrześcijańskiej oraz życiem chrześcijanina (A.10.5), – wyjaśnia, dlaczego Maryję nazywamy nauczycielką życia Jezusa, – charakteryzuje tajemnice różańca świętego, – charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1).	

OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA
		– podaje sens, przesłanie i liturgię Triduum Paschalnego (B.2; A.6), – podaje sens obchodów roku liturgicznego – Wielkanoc (A.13; B.2), – podaje sens, przesłanie i liturgię uroczystości Zesłania Ducha Świętego (A14; B.2), – podaje sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego – Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa (A.13; B.2; B.13), – podaje sens, przesłanie i liturgię poszczególnych okresów, świąt oraz uroczystości roku liturgicznego – Najświętszego Serca Pana Jezusa (dziewięć pierwszych piątków miesiąca) (B.2).

OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
– uzasadnia religijny wymiar uroczystości Bożego Ciała (A.14; B.2), – uzasadnia religijny wymiar uroczystości i charakteryzuje istotę kultu Serca Pana Jezusa (A.14; B.2).	